

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Helyre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlós Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A keresztyén kurzus

A kritizálás háládatlan mesterségébe fogok belé akkor, mikor kénytelen vagyok egyet-mást elmondani.

A kurzus vezetői is bevallják és távolról sem takargatják, hogy érzik a jelen súlyát. Érzik azt a szomorú tény, hogy állami és közgazdasági életünk alapjaiban megrendült. Pénzünk elérte telenedett és az Isten volna csak megmondhatója ezernyi bajunknak. A magyar intelligenciát és a magyar kultúrát a megsemmisülés fagyasztó fuvallata legyinti, mert ha Magyarország csonka marad, nem tarthatja el tudósait, íróit, művészeit, kulturabajnokait és általában az értelmiségét.

Akik kevesebb-több kárörvendést is esepgetnek vizsgálódásaikba, megelégetve kezdik konstatálni, hogy a mindennapi élet önző maradt, hogy a keresztyénség alig másfél esztendei uralma alatt sem bírta az embert emberfeletti lényé varázsolni, a kormányzópártban olykor inog az egyensúly, sőt egy morzsa is leválik a tömbről (a gárda azonban meg nem adja magát, ezt felelik), régebben is voltak, az utóbbi időben is kilépések (dehogy nem az elvek, hanem a tempó lassúsága miatt, azt nem említik). Szeretik hangoztatni, (nem kis rosszakarattal) hogy a kisgazdáknak nincs meg az érzékük sem az ipari munkásság, sem a tisztviselők érdekei iránt és hogy nehezen harmonizálnak a keresztyén nemzeti munkássággal. És végül az erősebb hangok vallják, hogy az egész vonalon kevés a komoly hit, a pozitív munka, de annál több az egyéni ambíció és az interpellálási mánia.

És hirdetik, hogy kísért a liberális ideológia és Hegedüs Lóránttal áttörték a keresztyén frontot. Egyesek már hallelujáznak, hogy a keresztyén magyarság eszméje muló habbuborék, rövid életű tiszavirág és sirba száll a fehér terrorral, amely hófehér színekkel jött, békét hirdetett, valójában pusztított, mint a vérvörösre festett forradalmi lobogó.

Tudjuk, hogy akadnak keresztyének is, akik hirdetik, hogy a kurzus rossz, a zsidóság között azonban unisono az a vélemény, hogy a kurzus nagyon, de nagyon rossz.

Mondják ők, hogy Magyarország fénykora volt a Diák-féle kiegyezéstől az őszirózsza forradalomig terjedő kor és ezeket a régi jó idők egyszerűen az ő szereplésük gyümölcsének hirdetik, a mai idők minden súlyát pedig (beleértve mindennemű mizériát) egyszerűen a kurzus „tartozik” rovatába írják.

Tény az, hogy vannak, akik nyíltan és titokban küzdenek a kurzus ellen, de ezek között első helyen áll a zsidóság, mely felhasznál minden alkalmat arra, hogy tüntessen ez ellen a kellemetlen valami ellen. Les, éberkedik: mikor szól a kakas, mikor üt az az óra, amikor újra felvirrad az a perc, hogy a „vihár” elnémultával ott folytassa műveleteit, ahol megkezdette 1867-ben.

A keresztyén magyarság tudja mindezt, de nem fél és nem ijed meg, csak szüntén éber szemekkel őrködik és nem enged, hogy a hasadékokon át beszívárogon a hajóba a veszedelmes nedvesség. — *Ag ódó szemekkel nézi, vajjon melyik rége lehet a keresztyénségnek az, amelyhez legalább sikerül odát padhaini a zsidóságnak és egész természetes következmény lesz az, hogy ezeknek a keresztyén elemeknek működéséből nem fog kérti ezekkel nem fogja magát szolidarizálni tart ni.*

Soha nem ejtettem ki számon: üsd

zsidót, irtóztam attól a gondolattól: vedd el mindeniknek a vagyonát, foszd meg jogaitól, közöítsd ki a polgári társadalomból és ne tekintsd felebarátodnak, gyűlöld avagy moesköld, mégis azok közé tartozom, akik vasakarattal dolgozni akarnak azon, hogy a keresztyén öszszetartás szilárdsága fokozódjék, a kezdet minden nehézsége, a rosszakaratu kritikák támadásai ellenére is és oda állok azok közé, akik küzdenek mindenki ellen, aki robbantani mérészelné városunk két nagy keresztyén politikai pártjába és több hatalmasan megalakult keresztyén társadalmi gazdasági és kereskedelmi szövetségébe lefektetett keresztyén blokkot. *Ez pedig minden becsületes keresztyén magyarnak őszinte kötelessége, éppen a zsidóság agresszív ereje folytán.*

Mert érzi minden magyar ember, hogy a zsidóságot (pláne máról-holnapra) sem elnyelni.

sem egyszerűen zsebre venni nem bírjuk, annál az egyszerű oknál fogva, mert a természetnek egy nagy energia-halmazával állunk szemben és az energia megmaradásának elve itt is fenn áll, sőt tudjuk, hogy itt egy roppant szivós energia-fajtáról van szó.

Csakis arról beszélhetünk, hogy energiájukat, melynek kétségtelenül megvan az a saját-sága, hogy a jogosnál nagyobb dimenziókra törtet, sőt bizonyos terepmokokat, (sajtó, kereskedelem) végkép kihasználni igyekszik, *visszaszorítsuk a kellő vonalra, hogy a magyarság ereje és tehetsége erejének és tehetségének imponáns méreteihez képest érvényesülni tudjon a haza minden polgárának boldogulására.*

Elhöz azonban nekünk is megfelelő energiával kell támogatnunk és nem támadnunk egymást a megkezdett uton.

Dr Medveczky Károly.

Baltazár kibontotta kalóz-lobogóját

A helybeli zsidó lapok nagy harsonával jelentik, hogy Baltazár Dezső a debreceni református kollégium és a tiszántuli református egyházkerület újévi üdvözlő küldöttsége előtt nagyszabású politikai megnyilatkozást követett el. Kijelentette, hogy új politikai párt alakítására van szükség és mindjárt meg is adta a pártnak a programját.

Töle megszokott sunyisággal jónak látta hangoztatni, hogy nem azért fejtette ki előttük politikai nézeteit, mintha politizálásra akarná rávenni őket, hanem csak azért hogy tanui legyenek a történelem előtt, hogy ő, azaz hogy ő program-nyújtásával segíteni akart hazáján. Szegény haza! Tehát a gróf Degenfeld és Baltazár által üdvözlő sürgönyfelirattal megtisztelt Orbók Atilla és Baltazár Dezső érzik hivatottnak magukat arra, hogy eszméikkel boldogítsák!

Magához a „nagyszabású” programhoz nem sok szavunk lehet. Semmi pozitívum, csak szó és szó. Természetesen, gondosan elkerülve egy szó, az, hogy: **keresztyén**. Ez igazán rá-

vall Baltazárra, aki saját bevallása szerint tavaly tavasz óta hordozza méhében az ujszülöttet. Sikerült is olyat világra hoznia, amit alkalomadtán így is, amúgy is lehessen értelmezni.

Hanem már a pártnak a **nevét** nem hagyhatjuk szó nélkül. A **függetlenségi** jelzőnek kiasajátítása ellen a leghatározottabban tiltakoznunk kell. Hogy jut Baltazár meg Degenfeld ahhoz, hogy ezt a szót, mely olyan fenséges eszmét fedez, ajkára vegye? S figyelmeztetjük Debrecen város törzslakosságát, melynek zöme mindig a függetlenség tántoríthatatlan híve volt, óva intjük ezt az izzó magyarságu derék honfentartó elemet, hogy **ne üljön fel a mindenféle párt minden árnyalatát kiszolgált Baltazároknak, Márk Endréknek és a függetlenségi párt és eszmék ellen egy hosszú életen át szüntelen gyilkos, öldöklő harcot folytatott Degenfeldeknek.**

Az ő mostani báránybőrös farkas-szerepük nem más, mint koklerkedés, egyszerű **parasztfogás**.

Minisztertanács

Budapest jan. 4. (Nemz. St. tel. jel.)

A kormány tagjai ma minisztertanácsra gyűltek össze. A tanácskozás legfontosabb tárgya a nyugatmagyarországi kérdés volt.

Bolsevisták Litvániában

Páris, január 4. (N. St. t. j.)

Az utóbbi időben különösen nyugtalanító hírek érkeztek a bolsevisták Litvániában való üzemleiről. A litván kormány nem fejt ki ellenállást s türi a bolsevisták üzemleit, mivel gyűlölettel van a lengyel kormány iránt.

Szervezkedik az ellenzék

Budapest, január 4. (N. St. t. j.) A kormányzópártból kivált csoport megalakulása január hó 9-én fog megtörténni. Ezután országos naggyűlést fognak tartani.

Összehívják a nemzetgyűlést

Budapest, jan. 4. (Nemz. St. tel. jel.)

Hír szerint szombatra összehívják a nemzetgyűlést. *Berkv Gyula* interpellálni fog Pécs és Baranya kiürítése dolgában. Politikai körökben legközelebb rendkívül jelentős és döntő politikai fordulatot várnak.

Tiltakozás az elszakítás ellen

Budapest, január 4. (N. St. t. j.)

Bleyer Jakab volt nemzetiségi miniszter legközelebb összehívja Budapestre az elszakításra ítelt területek lakosságának képviselőit, hogy megbeszéljék, milyen formában tiltakozzanak a nagykövetség tanácsánál az elszakítás ellen.

Apponyi Párisba utazik

Budapest, január 4. (N. St. t. j.)

Apponyi Albert gróf január folyamán Párisba utazik. Utazása a népszövetségi ügyekkel van összefüggésben. Hír szerint január 11-én indul utauk.

Miért nem kaptak lisztet az ellátatlanok?

Hiába, Debrecen a botrányok hazája. Egyik botrány a másikat éri. Megesett, hogy a máskor oly fényes karácsonyest az idén szuroksötétségben mult el és megesett az is, hogy karácsony előtt Debrecen ellátatlan lakossága nem kapta meg a liszt fejadagját és így bizony nagyon sokan nemhogy kalácsot, de kenyert is alig ettek. Nagyon szomorú dolog, hogy Magyarország legjobb gabonatermő vidékén karácsonyra Debrecen ellátatlan lakossága, a legtöbb búzát, rozstot termő város lakossága liszt nélkül maradt.

Utána jártunk, vajjon mi okozta e botrányt és azokat lapunk munkatársa, jól értesült helyről, a következőkben adja:

Magyarországon a malmok az ellátatlan lakosság részére a nyersterményt az Aruforgalmi R. T. elosztása útján kapják, még pedig olyképen, hogy az Aruforgalmi R. T. utalja a nyersterményt, aztán a lisztet őrlés után elosztják a malmok, Karácsony előtt, (bizonyára tévedés folytán?) 150 vagon nyersterményt, nevezetesen búzát, rozstot és árpát utalt ez a bizonyos Aruforgalmi R. T. a Hungária-malom részére őrlés végett, mely még 50 vagon híjján — részint a Hungária malom raktárában, részint pedig a közraktárban hever. Mint-hogy a Hungária-malom őrlőképessége 24 óránként 300 métermázsra, így nem volt képes ele-

gendő lisztet termelni s így aztán érthető is volt az, hogy Debrecen ellátatlanjai karácsony előtt liszt nélkül maradtak. Az István malom őrlőképessége ezzel szemben 24 óránként 2700 métermázsra, vagyis csaknem tízszerese a Hungáriának. Nem értjük tehát, hogyan volt lehetséges, hogy ezen nagy tételt nem az István malomnak utalták, mely ha megkapta volna, képes lett volna az utalt gabonát idejében feldolgozni s így az ellátatlan lakosság kellő időben megkaphatta volna lisztszükségletét.

Nem igen lehet itt tévedés. Hiszen az Aruforgalmi ismeri nagyon jól a malmok munkaképességét, mert az azokról szóló iratok fent hevernek a Részvény társaságnál. Természetesen a zugolódás híre feljutott és így az ünnepek után a „Hungária“ malomnak utalt 150 vagonból kénytelen volt 50 vagon az István malomnak utalni az Aruforgalmi című suverain malom hatalom.

... Nem tudni, hogy hol történt a mulasztás, de hogy történt azt az ellátatlanok üres gyomra tanúsítja. Epen ezért a sürgős és erélyes vizsgálatot nem kérjük, de követeljük. Kijelentjük, hogy ezuttal nem elégszünk meg **azzal** a vigasszal, hogy a keresztyén karácsony helyett majd lesz liszt bőven a zsidó husvétii pászkához.

Nem jött szén!

Két nap óta nem érkezett szén a világi-tási vállalat részére. Hétfőn este 9 óráig még volt villamos áram, azonban az utolsó darabka szén is elfogyott. Ha ma nem jön szén, megint sötétség borul Debrecenre. Legfeltűnőbb a dologban az, hogy **másutt** nincsenek ilyen méretű szénellátási zavarok. Például a szomszédos Hajduböszörményben, ahol a villamos telepet a Ganz-gyár kezeli, **rendesen** van 11-12 óráig villamos közvilágítás. De így van ez másutt is: Szolnokon, Nyíregyházán, stb. Csak éppen pont Debrecenben akad el a szénszolgáltatás, a fővonalon!

E hó 12-én különben a város küldöttsége Hubert Ottó főispán vezetésével Budapestre utazik és **illetékes helyen,**

előszóval is tudomásul adja a debreceni, botrányos állapotokat. Mint érdekességet meg kell említenünk azt a szóbeszédet, hogy a szénügyek teljhatalmu kormánybiztosa **Rau** Gottlob szabadkőműves nagymester azért bánik olyan mostohán Debrecennel, hogy ország-világ lássa, mennyivel jobb kezekben volt a debreceni világi-tási vállalat addig, amíg Debreceni (Fried) Jenő szabadkőműves-testvér vezetete. Ismételtlen figyelmükbe ajánljuk az illetékeseknek azt a közgyűlés alkalmával felvetett eszmét, hogy a kiutalt szenet úgy próbálják tényleg megkapni, hogy a szénbányáknak, munkásai ellátására föltétlenül szükséges élelmiszereket ajánljanak fel cserébe, illetőleg fizetés gyanánt. Az bizonyos, hogy a jelenlegi állapot szégyenletes és türethetetlen!

Eszterházy Pál herceg adománya a Magyar Tudományos Akadémiának

Eszterházy Pál herceg 250,000 koronát adott a Magyar Tudományos Akadémiának folyó szükségleteinek a kielégítésére. Az adomány már csak nagysága miatt is érdemes az örvendezésre. Még inkább, ha arra gondolunk, hogy az adományozó herceg még csak 19 éves és **egyetemi** tudományaival van elfoglalva. Nagy reményekre jogosító dolog, hogy a fiatal mágnás, óriás vagyon ura, már ma is, mikor vagyonának jövedelmeivel nem rendelkezik, ugyszólván a zsebpénzéből szakít el ilyen tetemes összeget, hogy a Tudományos Akadémia égető szükségén segíthessen vele. De maga is jelzi az Akadémia elnökéhez, Berzeviczy Alberthez intézett levelében, hogy nagyszabásu alapítvány tervével foglalkozik. Ezt azonban, mint a közleményekből kitűnik, csak tanulmányai befejezése után valósíthatja meg, mert akker lesz szabad rendelkezési joga vagyonon fölött.

Rendkívül éleslátásra vall, hogy épen a Tudományos Akadémiát segíti az adományozó elsősorban. Hiszen az Akadémia erőinek meggyöngyülésével legértékesebb tudományos vállalkozások maradnak befejezetlenül, vagy megkezdetlenül.

De máskülönben is példaadó fontosságú jelenség, hogy a hírlapilag annyiszor gáncsolt Akadémiát keresi fel adományával Eszterházy. Ugyanis a magyar közönséget meglehetősen **megettévesztette** a destruktív sajtó, mely min-

den alkalmat felhasznál arra, hogy az Akadémia népszerűségét lejárassa.

Hiszen az Akadémiában mindig nagyon komoly munka folyt a magyar kultúra érdekében a szervezeti hagyományok jegyében és a nemzeti szellem gazdagodása érdekében. Természetes hát, ha az a sajtó az Akadémia le-törésére törekedett.

Erosz judiciumra és kulturpolitikai feladatunk helyes felismerésére vall a herceg részéről, midőn a hazaszeretet oltárára hozandó áldozatainak sorát épen az Akadémiánál kezdi meg.

Legyen áldás az adományon és adományozón!

Csehország nem szerel le

Páris, jan. 4. (Nemz. St. tel. jel.) Benes cseh külügyminiszter hosszabb nyilatkozatot adott egy párisi újságíróknak, amelyben kijelenti, hogy Csehország helyzete nem olyan szilárd, hogy hadseregét leszereltesse Szovjet-ország és Lengyelország között minden pillanatban kiújulhat a háború s ez sem engedí meg a leszerelést. Csehország minden külföldi állammal s szomszédaival szerződést köt. Lengyelországgal már megkezdődtek a tárgyalások, Magyarországgal a tárgyalások előkészületben vannak és februárra valószínűleg be is fejeződnek.

HIREK

Amerikában

Jár Jehlicska páter, a hazájában sokat szerepelt pánszláv agitátor, aki valamikor legtöbbet szónokolt a magyarok türethetetlen nemzetiségi politikája ellen... De hallga! csodák-csodája, Jehlicska egészen más hangon beszél ma elszakadt tót hiveihez Amerikában, mint amilyenben beszélt annak idején az óhazában Jehlicskának könnyben uszít a szeme, ököibe szorul a keze, s megrándul belé üstöke, amikor válaszolja testvérei szenvedését és átkozza a cseh zsebrákok embertelenségét. Azután imát mond Jehlicska a szétmarcangolt ezeréves magyar hazáért és lelkére köti kivándorolt hiveinek, hogy megfeszített erővel dolgozzanak a magyar haza meggyógyulásáért, a Tótföld mielőbbi visszatéréséért s ha majd egyszer ismét hazakerülnek Nagy Magyarországba, szeressék azt tiszta szívből, igazán és legyenek becsületes. hű fiai a magyar hazának... Te jó Isten! mi történt itt?... csakugyan Te léptél volna közbe?... Vagy Magyarok Istene hallatja már igazságos szavát?...

— **Közigazgatási bizottság ülése.** Ma délután 4 órai kezdettel Debrecen város közigazgatási bizottsága ülésezik.

— **Cukor lesz januárban is.** A cukor-elosztó bizottság értesítette Debrecen város polgármesteri hivatalát, hogy ugyanannyi cukrot utalt Debrecen közönsége részére, mint a mult hónapban. E szerint a fejadag marad.

— **Debrecen a mult hóban.** A város közigazgatási bizottsága ma délután 4 órakor tart ülést **Hubert Ottó** főispán elnöklete alatt. A szakelőadók mult havi jelentéseit fogják tárgyalni.

— **Amerikai gyűjtés 34 lelkészözevegynek.** A bearfalli (Pensylvania) magyar ref. gyülekezet Dézsy Károly lelkész buzgókodására 91 dollár 25 centet gyűjtött össze 34 magyarországi lelkészözevegyn és árva karácsonyi ajándékára. Így körülbelül 1200 korona jutott fejenként a nagy nyomorban sinylődő lelkészözevegynek és árvának. Dézsy G. Károly Debrecenből származott el Amerikába, ahol 9 évig a New-york állambeli Alphan alakult gyülekezet, négy év óta pedig bearfalli gyülekezet közttszeteletben álló lelkésze. Az édes apja Dézsy Lajos debreceni fogtechnikus. Megható az a meleg szeretet, amivel a messze idegenbe, légtöbb esetben az itthoni nyomasztó anyagi helyzetük folytán el-kivándorolt magyar véreink ragaszkodnak elárvult hazájukhoz és az ó-hazában szenvedő magyar testvéreikhez.

— **Népszámláló biztosok figyelmébe!** Te-kinttettel a pótlap hiányra, kérem a népszámláló biztosokat, hogy felesleges pótlapjaikat vagy revizoraik által, vagy személyesen a köz-élelmezési ügyosztályhoz (Piac-u. 9. sz.) azonnal adják be. Végrehajtó bizottság.

— **Lefülett tolvaj.** Kis Ernő államrendőrségi detektív tegnap délelőtt érdekes tolvajról rántotta le a leplet. Egyik Bercesényi-utcai korezmába nyitott be rendes portyázása közben. A korezmában többek közt talált egy egyént, aki egy 130 literes hordót akart el-szeftelni. Gyanus lett a hordó eseti a detektívnek és igazoltatta az illetőt, aki **Benő** Mihálynak mondta magát. A hordó eredetére vonatkozólag értelmes választ azonban nem tudott adni. Epen ezért bekísérte a rendőrségre. Kiderült, hogy Benő a hordót lopta a máv. vasuti beszerzési csoporttól. Eljárás indult ellene.

— **Gyorsírókész.** Többek szives sürgetésére kérem azokat az önálló foglalkozással bíró gyorsíró műtársakat, akik a gyorsírást gyakorlatilag is használják, hogy e hó 8-án szombaton délután fél hat órakor a köz-élelmezési ügyosztály hivatalos helyiségében (Piac ul 9 szám I. emelet) a debreceni gyorsíró élet fellendítésének megbeszélése végett megjelenni sziveskedjenek. Dr **Erdős** Károly a Pöisk. Gyorsíró Egylet felügyelő tanára.

Jótekonycéln műkedvelő előadások Hajdúszovátton. Hajdúszovátton karácsony másodnapján Tóth Albert közs. adóügyi jegyző és Nagy János menekült tanító fáradságot nem ismerő buzgalommal a hadirokkantak, hadiözegek és árvák szövetségének pénztára javára igen nagy sikerrel műsoros műkedvelő előadást rendeztek. A kiváló erkölcsi sikeren kívül az előadás igen szép anyagi hasznót is hozott, amennyiben a tiszta jövedelem kb. 12.000 korona volt. Ezen igen szép eredmény következtében az előadást 1921 jan. 1-én megismételték reggelig tartó jókedvel. táncos és az előbbihez hasonló sikerrel. Tekintettel az igen gazdag és változatos és mindvégig kizárólag hazafias tartalmu műsorra, rendezők közkívánatra még e hóban, a szibériai hadifoglyaink hazahozatali költségeinek fedezésére harmadszor is megismétlik előadásukat. — Kívánjuk, hogy fáradságukat hasonló siker koronázza. A műsört hajdúszovátai lelkes szereplőkön kívül *Fancsovits Emma* debreceni táncitanárnő bájos és művészi táncai gazdagították.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége figyelmébe ajánlja, hogy a Magyar Olasz Kereskedelmi Kamara most állítja össze az olasz gazdasági körök használatára azoknak a magyar cégeknek jegyzékét, melyek az Olaszországgal való közvetlen vagy transitó forgalomban akár mint exportképesek, akár mint bevételre szorulóak, számításba jöhetnek. Azok a magyar fővárosi és vidéki cégek, melyek ebbe a jegyzékbe való felvételüket óhajtják s még nem tagjai a Magyar Olasz Kereskedelmi Kamarának, január 15-ig jelentkezzenek írásban vagy szóbelileg a Kamara igazgatóságánál (IV. Kecskeméti-u. 10. Telefon 301.)

Move közlemény. A „Move“ Debrecen városi és Hajdu vármegyei főosztályának választmánya *e hó 7-én pénteken* délután 3 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében ülést tart. Kérem az elnökség és a választmány tagjait, hogy tekintettel a nagyfontosságú tárgyakra, teljes számmal és pontosan megjelenni szíveskedjenek. Kérem a vidéki választmányokat, hogy magukat szintén képviseltesék. Tárgysorozat: 1. Elnöki bejelentő, 2. Titkári jelentés, 3. Ügyesoportok jelentése, 4. Elnökségi indítványok, 5. Egyéb indítványok.

A főosztály tagjait *e hó 12-én szerdán* a városháza közgyűlési termében megtartandó évi rendes közgyűlésre meghívom. A gyűlés kezdete délután pontosan 3 órakor. Gyűlésrend: 1. elnöki bejelentő, 2. Titkári jelentés, 3. Az egyes ügyesoportok jelentése, 4. Indítványok. Felkérem a tagokat, hogy tagsági igazolványaikat, magokkal hozni szíveskedjenek. Kérem a vidéki tagokat, hogy minél számottevőbb jelenjenek meg. Felkérem a főosztály tagjait, hogy tagsági igazolványaikat a folyó évre mielőbb megújítani szíveskedjenek. — A titkár.

Hadirokkantak, hadiözegek és hadiárvák Nemzeti Szövetsége értesíti tagjait, hogy a tagsági igazolványukat Szent-Anna u. 12 sz. alatt a következő napokon és sorrendben vehetik át: január 8-án (szombaton) A. B. C. D. E. F. G., január 11-én (kedden) H. I. J. K. L. M. N. január 13-án (csütörtökön) a többi kezdőbetűs rokkant, özvegy és árva. Tagdíj és igazolvány együtt 12 K az átvételnél fizetendő. Arcképét mindenki hozzon magával.

Dr Ádor Dániel ügyvéd irodáját a kollegiumból Egyháztér 5 szám alá helyezte át, ahol délelőtt 8-tól 2 óráig, azontul pedig a lakásán, Simonyi-ut 6 szám alatt bármilyen ügyben rendelkezésére áll a jogkereső közönségnek. Kölcsönököt olesó kamatozás mellett a nögyleti pénztárból folyósított s a nögylet Baross-utca 28 számú házának eladása felől nála nyerhető felvilágosítás.

Margit-fürdő állandóan nyitva.

Fát kap Balmazújváros. A városi tanács 6 vagon fát utalt ki Balmazújváros elüljárósága részére az ohati erdőből.

A Debreceni Gazdasági Egyesület jan. hó 9-én délelőtt 9 órakor a Macson, a Steinfeld uradalomban gazdasági előadást tart. Az előadás istentisztelettel fog kezdődni, az imát Baltazár püspök ur mondja, a predikációt Tóth lelkész fogja tartani. Ezen istentiszteleten részt vesznek az oudódi macsi pusztai lakosok és eselések. A gazdasági előadást Volszky gazdasági tanár fogja megtartani.

A debreceni-hajdúmegyei diákszövetség értesíti tagjait, hogy részökre f. hó 7-én délelőtt 11 órai, Budapestre induló vonathoz külön kocsit biztosított.

Marhalopás kihágással fűszerezve. Erdékes ügyet tett át a rendőrség a királyi ügyészségre. — Tegnap előtt megjelent egy Grósz Jenő nevű nyírbrányi gazdálkodó a rendőrségen és előadta, hogy *Gógány József* hajdúcsérral Nyírbrányból Berettyó-szentmártonba hajtatott egy farka szarvasmarhát. A hajtással Gógány József Debrecenbe érkezve a Hatvan-utca 47 szám alatt levő marhaszállásra ment, ahol a farkából 2 darab szarvasjószágot eladott. A rendőrség kiderítette, hogy Gógány a 2 marhát *Rácz József* Gát utca 12. szám és *Szilágyi Gábor* Bezerédy-u. a 36 sz. a lakosoknak adta el 8—8 ezer K, akik, mikor értesültek a jószágok elidegenítéséről, szó nélkül visszadták Grósznak a marhákat. A rendőrség részéről eljárás indult Gógány ellen, de viszont Grósz ellen is megindult az eljárás. Ugyanis a földmiveltésügyi miniszterium rendelete folytán a keleti marhavész ellen kiadott rendeletben megtiltja a határtól 20 kilométernyi zónából a szarvasmarhák ki- és behajtását. Minthogy Nyírbrány e zónába belesik, kétségtelen, hogy kihágás történt. Epen ezért a nyomozást ez ügyben befejezettnek tekintette a rendőrség s mindkét esetből kifolyólag és az ügyek iratait áttette a kir. ügyészségre.

Új iparengedélyek. A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki: Grath Lajos asztalos 500 korona, Lóbi H. ecetgyár mellett pintér ipar 1000 korona, Pongor József hentes 1000 korona, Fazekas István tímár 2000 korona, Szembratovics József borügynekség 1000 korona, Ballo Rezső oiaj, kence és hüvelyesek árusítása 4000 korona, Görcsös Lajos üveg és porcellán árusítás 1000 korona, Mezőgazdasági és Vegyipar R. T. vegyitermekék és műtrágya árusítás 2000 korona, Nagy Sándor asztalos ipar, ifju Dobai László lakatos 500 korona, özv. Csiba Miklósné szatócás ipar 300 korona, Ludmann Lajos kovács ipar 300 korona, Siketnéma intézet női szabóság 100 korona, Szilágyi János fakitermelés 1000 korona, Csira Antal fuvarozás 100 korona, Liebermann Géza és Jozsef nyomdai vállalat 2000 korona, Dávi Mártonné paróka nagyban és kicsinybeni árusítás 1000 korona, özv. Lucardi Jánosné fényképészeti ipar 500 korona, Papp Zsigmond cipész ipar 500 korona, özv. Biró Lajosné kávécs ipar 500 korona, Jakobovics Sándor cipész ipar 700 korona, Nagy Lajos magyar szabó ipar 200 korona, Bakoss István vaskereskedő ipar 2000 korona, ifj. Bakos András bádogos ipar 300 korona, Fendródi Ferenc lakatos ipar 200 korona, Ciczo Kálmán cipész ipar 500 korona, Tulipánt László taligás ipar 100 korona díjak lefizetése mellett.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza érdekeltsége tudomására, hogy Bécsben az ottani kereskedelmi miniszterium és a bécsi kamara védnöksége alatt 1921. január 31-től február 7-ig „divathetet“ rendeznek az ottani divatszakra legújabb kreációból a kereskedelmi és iparkamara épületében (Wien, I. Stubenring 8.) Az érdeklődőknek készséggel ad bővebb felvilágosítást a bécsi kamara.

Orvosi hír Dr Brief Gyula fogorvosi rendelését Piac-utca 16. sz. alatt (Alföldi takarékpénztár palota) megkezdte.

Cserhádi, Növénytermelés megjelent. Kapható Antalffy József gazdasági könyvkereskedésében. Iparbank. Szentanna utca.

Szemere Gyula a vigszínház művészenek képeslevelezőlapjai minden papirkereskedésben és trafikban kaphatók.

Bácskaiak ma, szerdán délután 6 órakor találkoznak a Törő-féle vendéglőben. (Csapó-u. 14.)

Kollin Jenő fogtechnikai működését Piac-utca 16. sz. alatti (Alföldi takarékpénztár palotája) laboratóriumában megkezdte.

K I S H I R E K

Leköszönt az állásáról. csak a budapesti ítélőtábla területén 71 bírósági jegyző, és más pályára ment, ahol munkája után tisztességes megélhetést remél. Egyébként a jegyzők azt kérik, hogy a VII. fizetési osztályba is bejuthassanak és a felszaporodott munkaanyag feldolgozására talordíjazást kívánnak. Mindegyik méltányos kívánság.

Megindult a levélposta forgalom az újév első napján Csehországgal és a Felvidékkel. Rendes levél portója 2 kor. 50 fill. Nyomatványt, árumintát, újságot is lehet küldeni, de postai megbízás és utánvételes küldemény egyelőre még nem továbbíthatik.

Egy kalandos élet végéről jött hír. Allitól meg halt Fiume ostrománál D'Annunzio, a költő. Hír szerint egy gránát csapott be a kormányzósági palotába, beszakította a padozatot és megölte az ott tartózkodó költőt. A hír még nincs megerősítve.

Egy kiló cukor ára a gyárban 80 korona; fogyasztók részére a cukor-bizottság a kristálycukor árát 89 koronában állapította meg.

Az állami cipőkedvezményt kiterjesztik a nyugdíjasokra, özvegyekre és árvákra is, akik megfelelnek a régebben kiadott rendeletekben kívánt kellékeknek.

Jatalmazták a gyermekáldást Franciaországban, hogy a népesség szaporodását evvel is elősegítsék. Harmadik gyermektől kezdve 300 frankot és minden gyermek után 50 frankkal többet fizet az állam.

Ötvenegyszer nőtt a munkanélküliek száma Berlinben, köztük 23 ezer a vasmunkás.

Az amerikai magyar bányászok Blahánénak 8 és fél dollárt küldtek jubileumára. A művésznő bizonyára szívesen fogadta az egyszerű emberek megemlékezését.

Debrecen példáján, miután mi 200 holdat ajánlottunk fél vitézi telek céljára, most Szeged 225 holdat jelölt ki vitézi teleknek.

Fiume új kormányzója

Fiume, jan. 4. (N. St. t. j.) A városi tanács *Grossich* Henriket választotta meg Fiume kormányzójának. A rappallói egyezmény szerint az olaszok végleg kiüríteni tartoznak több környékbeli szigetet.

Állami pénzügyi tanács

Budapest, jan. 4. (Nemzeti St. tel. jel.) A megállapított új adótörvény rendelkezése szerint bizonyos esetekben az adókedv megváltoztatásának van helye. Ezért egy új hivatal az állami pénzügyi tanácsot szerveznek, amelynek hatásköre kiterjed olyan ügyekre is, amelyben részben döntés, részben véleményezés szükségessége fog előállni. Az új hivatal elnöke *Wlassics* Gyula báró lesz.

Move közlemény. 1. Felkérem a tagokat, hogy tagsági könyveiket az 1921-es naptári évre megújítani s a tagsági díjak befizetését — január 3—31-ig — okvetlen el ne mulasszák. — 2. A move-bazár állandóan nyitva. Mindenféle ajándéktárgy kapható. Ugyanott kiállítva több hegedű s egy igen jó hangverseny-cimbalom, melyek jutányos áron eladó. A titkár.

Rendőri hírek. *Lopások:* *Volf* János ny. tábornoktól Egri Ilona cseléde nagyobb mennyiségű fehérneműt lopott. A rendőrségen előállították a tolvaj cselédet, aki tettét beismerte. Eljárás indult ellene. — *Fülp* József keféarús, Márton Kálmán telep lakos árusító bódéját a Dégenfeld-tér 3 szám alatti ház udvaráról ismeretlen tettes ellopta. — *Szabó* József városi tisztviselő felüldjét a Péterfia-utcan levő *Kék macskához* címzett vendéglőből ismeretlen egyén eltemelte. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tolvajok ellen.

VARADY OLGA

operaénekesnő és **KARDOS ISTVÁN** zeneszerző hangverseny-estje a Vigszínházban január 6-án, csütörtökön fél 7 órakor. —

— **Terjed a tifusz.** Minthogy a küteges tifusz és a váltóláz főként a cigányok közt fordul elő eddig szórványosan, a belügyminiszteriumtól leirat érkezett a polgármesteri hivatalhoz, melyben felhívja a polgármesteri hivatalt, hogy a nevezett miniszterium előirt óvintézkedéseit kellő erővel hajtsák végre és különös gondot fordítsanak arra, hogy a telepeken lakó cigányok között az óvintézkedés megtörténjen.

— **Saját házában nem kap lakást!** Kereses panaszaival járja már évek óta a debreczeni lakáshivatalt Teremi Gábor Hadházi-ut 21. sz. a. lakos, de nem tud lakáshoz jutni a saját házában! A „háztulajdonos” a pincében lakik 9 gyermekével. Ez a földalatti nedves odú 3 méter széles és 4 méter hosszú — és itt él 11 ember! A lakáshivatal már egyszer odaitéte a Nagy Lajos lakója 2 szobás lakását Teremi Gábornak, de a lakó nem fogadta el azt a lakást, melyet Teremi keresett részére és továbbra is a lakásban maradt és ott van ma is. Hát közegészségügyi szempontból el lehet tűnni, hogy 11 tagú család elpusztuljon a saját tulajdonát képező házában? Hát lehet ez? Vagy ez a sokat emlegetett jogrend, melyet oly körömszakadtig védelmezzünk?

Valutaárfolyamok

Budapest, január 4. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 18—17.80, dollár 606—609, frank 36—35.45, márká 835—23, líra 20.50, rubel 295—91, lei 712—715, szokol 615—30, svájci 89—91, korona dinár 14.70—13.50, frank dinár 14.50, lengyel márká 81. A zürichi devizapiacra a magyar koronát 1.10-el jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei:

Szerdán már ötödször megy zsúfolt ház mellett bérletszünetben a Cigányszerelem.

Csütörtökön d. u. 3 órakor mérsékelt helyárrakkal *Az a hunczut kéményseprő* bohózat énekekkel és táncal kerül színpadra. Szereplők Szigeti, Egyed Lenke, Nádossy, Rácz Adával. Este pedig bérletszünetben Kardoss Géza felléptével Ocskay brigadéros megy.

Pénteken tisztviselőest a Csokonai színházban. Műsoron lesz: BACCARAT.

A csütörtök esti Vígyszínházi opera estély műsora a következő: Verdi *Trobador* Azucena áriája, Beethoven: *Bitten*, Die Ehre Gotten aus der Natur, Brahms: *An ein Vellchen*, Minneleid, Strauss: *Allerseelen* Zueignung, Kardos L.: *Die Brunnenschale*, Az erdőnek madara van, Csak azért (*Irredenta-dal*), Bizet: *Carmen Habanera*.

Óregasszony — nem vén asszony. Ez a címe a Vígyszínház legújabb énekes vígjátékának, mely csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnapon kerül színpadra Szász Ilona és Szemere Gyula főszereplésével.

Deésy Alfréd filmje: Kamilla (egy az egyel) dráma 5 felvonásban. Főszereplők: Hollay Kamilla és Kornay Richael, bemutatja az Apolló ma utójára. Előadások 5 és 7-kor.

Golkonda (amerikai film) indiai kaland 6 felvonásban, Ruddyard Kipling világhírű regénye után a főszerepben W. Carlslake ma utójára az Urániában. Előadások 5 és 7-kor.

Max Linder a világhírű francia komikus főszereplésével a Kis kávéház című 6 felvonásos párisi vígjátékot mutatja be holnap az Apolló, ezt a vígjátékot az a hír előzi meg, hogy filmen ilyen még nem volt. Előadások 5 és 7-kor. Jegyélvétel.

SPORT

A DEAC tornaszakosztálya szerdán január 5-én, délután 5 órakor az Egyetemi Körben gyűlést tart, amelyen a tisztikart egésszítik ki.

EBÉDLŐ BUTOR ELADÓ

egészen kifogástalan állapotban, modern,

Értekezni BESSENEYEY GYULA, mű-asztalosnál. Kölcsey-utca 9. szám.

LENGYEL Fest, tisztít

Készíték gallérokat, kézelőket, ingeket pontos és szolid árban. mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden színre 8 nap alatt CSAP J.-U. 95. Pacsirta-u. sarok. Felvételi hely Piacz-utca 63. sz. mosoda.

Rendkívüli cukorjegyek kiadása.

Ertesítetik a lakosságot, hogy betegek részére orvosi bizonyítvány alapján rendkívüli cukorjegyek adatként ki a Csapó-utca 15. sz. alatti lisztirodában, mely jegyre Kontsek Géza kereskedésében fél kilogramm cukor vásárolható. Az orvosi bizonyítványnak tartalmaznia kell a beteg nevét, lakását, a betegség megnevezését és a cukor használatának szükségességét. Orvosi bizonyítvány nélkül rendkívüli cukorjegy nem adatik ki.

Közélemezési ügyosztály

Hirdetmény.

Debreczenben a Lázár-utca 21, Vályi-utca 3, 5, 19, 10, 18 és 20. sz. alatti házastelkeink Debreczen, Király-u. 2. sz. alatti üzleti helyiségünkben 1921. év január hó 9-én, d. e. 10 órai kezdettel kir. közjegyző közbenjötté mellett megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Az árverési feltételek üzleti helyiségünkben az üzleti órák alatt mindennap d. e. 9—1 óra között megtekinthetők.

Debreczen, 1921. január hó 4-én.

Gazdasági Takarékpénztár Rt.
Debreczen, Király-u. 2. sz.
1. em.

APRÓHIRDETÉSEK

Ügyvédi irodába szerényebb igényű kisasszonyt azonnali belépéssel elfogadok — Cim a kiadóban.

Farkaskutyát, himet, törzskönyvezettet keres ugyanolyan nőstény párosításához. Belmáji intéző Tetéten.

Gyakorlott tanító elemi és polgári iskolai tanulók tanítását vállalja. Borz-u. 28.

Róváry és Aitmann szücsök, piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

TRÓPAPÍR fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható lapunk kiadóiban.

130 koronát fizetek az arany grammjéért Arany Bika berház Krámer

Forgács István műorás Bádógos-u.

Butorozott szobát keres szerkesztőségünk tagja. Cim a kiadóban.

Koros Sándor férfi-szabó üzletében Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Rikkancsok felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

RONGYOT mosottat, keresek megvételre, 20—25 kilót napi áron. Cim a kiadóban

Aranyat mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

Butorozott szobát keres szolid fiatal ember Szuppár, Iparkamara. Gok.

Eladó kettős számú Wertheim-kassza, finom egyes löszerszám, barna hosszú tisztiköpeny, egy civil férfifölény, férfi cipők szwetter stb. P. terfia 25. 1. emelet

Kocsis újévtől felfogadtatik készpénzfizetés és lakással. Var-u. 8.

Debreczeni Gazdák Bankja Részvénytársaság, Kossuth-u. 17. Köcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megörzés céljából és herbe ad (safe deposit) pancérekészleteket. Takarékpénztár és bankügylet-k minden ágazatával foglalkozik. — Felelnek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Eladó jókárban levő His körnői féderes sárka egy lovas kocsi, 1 tanga, egy vízetemelőgép 100 meter vas-hő gonvzott csövel, 2 vaskályha. Vár-utca 8.

MAKULATURA 50 kilogramos tétélekben eladó a kiadóhivatalban

Bejegyzőgyár és vésőintézet P. ULÓ 1. Bat'hyányi-utca 22. Telefon 1365.

Olcsó ház melyen leszállított árték elköltözés miatt sürgősen eladó Csapokert, Apponyi utca 40. Azonnal beköltözhető.

Tölgyfa rönk

1 éves vágású 200 cm. hosszú 15—30 cm. vastag, valamint Bükkfa boksa szén teljeseen száraz, ömlesztve vagontételekben azonnali szállításra kapható

Polyánszky Orest tűzifa és szénkereskedőnél Piacz-utca 58. Telefon 182.

Villanymotor

1.5 vagy 2 lóerőset keresek 4-5 hétre bérbe esetleg megvételre. Ajánlatot a lap kiadóhivatalába kérek „Villanymotor” jellegre.

Eladó ingatlanok

1 Apafly-utczán 4 szobás családi ház
2 Gereby telepen csinos kis családi ház
3 Gereby telepen 2700 négyszögöl területtel családi ház.
4 Sostakertben 900 kvadrát szőlő házzal eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Jelenkezni lehet Piacz-utca 59.